

NAGRADA „22 DECEMBAR“

Uoči 22. decembra, Dana Jugoslovenske narodne armije, kao i svake godine, dodeljene su nagrade »22. decembar« autorima najboljih naučnih dela iz oblasti vojne teorije i prakse i strešinama koje su ostvarile najveće uspehe u rukovođenju vojnim jedinicama.

U ime saveznog sekretara za narodnu odbranu, nagrade je uručio načelnik Generalštaba JNA general-pukovnik Stane Potočar na svečanosti koja je tim povodom organizovana u beogradskom Domu JNA 21. decembra 1976. godine.

Iz oblasti vojne teorije (ratne veštine) za napisana dela nagrade su dobili:

— pukovnik SAVO ČEREČINA za knjigu *PROTIV-DESANTNA ODBRANA* u iznosu od 15.000 dinara, i

— pukovnik MILORAD BOBIČIĆ za knjigu *PROTIVVAZDUŠNA ODBRANA* u iznosu od 15.000 dinara.

Delo pukovnika Save Čerečine žiri je ocenio kao značajnu studiju složenih i aktuelnih problema protivdesantne odbrane.

»... Ona predstavlja dalju konkretizaciju u razradi i produbljivanju koncepcije opštenarodne odbrane u ovoj oblasti«, kaže se, između ostalog, u obrazloženju odluke žirija.

Autor je ovo stručno delo napisao jasnim stilom, tako da ga mogu razumeti i koristiti starešine u oružanim snagama i širi krug čitalaca izvan oružanih snaga. Posebna vrednost knjige je u tome što je ilustrovana brojnim pri-

merima i podacima primene i upotrebe vazdušnodesantnih snaga u minulim ratovima. No, autor se ne zadržava samo na tome, već u knjizi daje i dosta svojih sudova i ocena o upotrebi i načinu dejstva vazdušnodesantnih snaga i, analogno tome, organizaciji odbrane od njih.

Prema oceni žirija, delo pukovnika Čerečine ima dosta primera i pouka od značaja za našu savremenu koncepciju odbrane i »može korisno poslužiti svim zainteresovanim za potpunije sagledavanje problema protivdesantne borbe na svim nivoima. Sem toga, knjiga će korisno poslužiti za razradu šireg broja pitanja praktičnog i teorijskog karaktera, za izradu vojnih pravila i uputstava, za nastavu u vojnim školama i ustanovama, odnosno za obuku iz protivdesantne odbrane u celini«, kaže se na kraju obrazloženja.

Knjiga Milorada Bobičića je takođe visoko ocenjena od žirija, pre svega kao delo u kojem autor razmatra širu problematiku protivvazdušne odbrane i daje konkretne predloge i mišljenja koja su od izuzetnog značaja za praktična rešenja.

Protivvazdušna odbrana je, u stvari, studija u kojoj je autor i analitičar i istraživač.

»... U prilazu i razradi problema autor se isključivo rukovodio jedinstvenim interesima oružanih snaga i odbrane zemlje«, ističe se u obrazloženju žirija.

Treba istaći da je knjiga, s obzirom na aktuelnost i kvalitet, korisno stručno štivo i svojevrstan priručnik za obuku u trupnim jedinicama i u jedinicama teritorijalne odbrane za sve one koji se bave tom problematikom odbrane. Isto tako, naglašeno je u obrazloženju, »Protivvazdušna odbrana« je već dobila povoljnu ocenu i praktičnu primenu, odnosno već se koristi u strukturama koje se bave pitanjima iz te oblasti odbrane.

Iskustva iz vijetnamskog rata i drugih ratova pokazala su da protivvazdušna odbrana dobija sve važnije i šire dimenzije i da u savremenim borbenim dejstvima iz vazduha čini neophodnu »protivtežu«. Prema tome, protivvazdušnoj odbrani se u svim armijama u svetu poklanja danas izuzetna pažnja i ona je osnovna preokupacija autora.

Očigledno je naposljetku i to da je autor to delo stvorio nakon višegodišnjeg istraživačkog rada i ugradio u njega obiman izvorni materijal, potkrepljujući tako značaj protivvazdušne odbrane u savremenim operacijama i svoja razmišljanja o toj složenoj problematici savremene odbrane.

Iz oblasti društvenih nauka nagrada u iznosu od 15.000 dinara pripala je potpukovniku mr VOJISLAVU VUKIČEVIĆU za knjigu *Kultura i narodna odbrana*.

Ona je originalno naučno stvaralaštvo i prvo delo takve vrste kod nas koje obimnije razmatra uzajamni odnos i međuzavisnost kulture i odbrane. Već sa tog staništa ono je zapaženo i vredno pune pažnje.

»... Pojam kulture u ovom delu se opravdano tretira uz naglasak na čovekovo duhovno stvaralaštvo u širem smislu, a to podrazumeva i odgovarajući tretman nauke, obrazovanja, umetnosti, jezika i sl. Takav prilaz je još više obogatio ovo delo i učinio ga korisnijim kako za dalje naučno razmatranje problema kulture i narodne odbrane, tako i za unapređivanje široko razgranate prakse«, naglašava se u odluci žirija.

Osnovna preokupacija autora je da dokaže da kultura i odbrana u našem socijalističkom samoupravnom društvu imaju specifičnu i ekvivalentnu povezanost, pa prema tome i vrednost. On to i uspeva, ukazujući na praktično delovanje odgovornih društvenih činilaca na području kulture i narodne odbrane.

Iz oblasti tehničkih nauka sa 15.000 dinara nagrađen je major MILAN NOVAKOVIĆ, dipl. inž., za teorijsko-praktični rad *Tenkovska mina razorno-probojna*.

Navedeni rad majora Novakovića je izuzetan doprinos borbenom osposobljavanju i naoružavanju naših jedinica najsavremenijim borbenim sredstvima. Naša protivtenkovska odbrana je bogatija i jača za novu minu, originalno i savremeno tehničko-borbeno sredstvo, a to je zasluga autora Novakovića.

Iz oblasti obuke, nastave, vaspitanja i rukovođenja vojnim jedinicama nagrada u iznosu od 15.000 dinara pripala je kapetanu fregate STOJANU KLJAIĆU, starešini na školskom brodu »Galeb«.

Mornarički kolektiv kojim rukovodi ovaj starešina je i ove godine bio među najboljima u grupi brodova sa kojima se takmičio. Besprekorno izvršavanje svih vojničkih zadataka i podatak da je školski brod »Galeb« za samo petnaest dana prevalio morski put do Kolomba od preko 10.000 nautičkih milja, dovoljna su potvrda da je nagrada pripala zaista jednom od najboljih starešina, koje rukovode trupnim jedinicama.

Visoka priznanja koja savezni sekretar za narodnu odbranu dodeljuje svake godine uoči 22. decembra i ovog puta će biti podstrek za sve pripadnike oružanih snaga, a posebno za one koji se bave naučnim radom u oblasti vojne teorije i prakse.

M. B.

NAGRADA „VOJNO DELO-76“

Na osnovu Naredbe Saveznog sekretara za narodnu odbranu o nagradi »VOJNO DELO« (»Službeni vojni list« br. 29/74), na godišnjicu časopisa, 13. decembra 1976. godine, general-pukovnik Stane Potočar uručio je nagrade autorima najboljih članaka objavljenih u toku godine.

Nagrade su pripale:

— p r v a, kapetanu bojnog broda DUŠANU MILJANIĆU za članak »JADRANSKO VOJIŠTE I MORNARICA NARODNOOSLOBODILAČKE VOJSKE JUGOSLAVIJE U VOJNO-POLITIČKOJ STRATEGIJI NOR-a«;

— d r u g a, pukovniku KIRI GELEVSKOM za članak »ODBRANA VELIKIH GRADOVA« i

— t r e ć a, dr VASKRSIJU JANJIĆU za članak »O ISHRANI STANOVNIŠTVA I MOGUĆNOSTIMA UPOTREBE HERBICIDA U EVENTUALNOM RATU«.

Žiri je i ove godine svestrano razmotrio sve tekstove objavljene u časopisu (br. 6/75 i br. 1, 2, 3, 4 i 5/76) i odlučio se da nagradi navedene članke, smatrajući da su prema svom kvalitetu, originalnosti i doprinosu našoj vojnoj teoriji i praksi najbolji. Takvu odluku žiri je doneo i na osnovu brojnih predloga koje su Redakciji poslale komande, uprave, štabovi teritorijalne odbrane, visoke vojne škole i druge institucije. Ove godine tih predloga je bilo mnogo više nego prošle, što govori i o sve većem interesu za »Vojno delo«, odnosno njegov sadržaj i doprinos u vojnoj teoriji i praksi jačanja odbrane naše zemlje.

Obrazlažući svoju odluku, žiri je za svaki nagrađeni članak istakao i njegove posebne kvalitete i vrednosti.

Članak kapetana bojnog broda *Dušana Miljanića* je studija o jadranskom vojištu i mornarici Narodnooslobo-

dilačke vojske u vojno-političkoj strategiji narodnooslobodilačkog rata, pri čemu autor smelo, dokumentovano i na osnovu istorijskih činjenica analizira tadašnju vojno-političku situaciju i njene šire aspekte.

»... Autor polemíše sa svima onima koji pokušavaju da umanje doprinos NOVJ opštoj savezničkoj stvari na tom vojištu i naučno opovrgava njihove tvrdnje. U članku se detaljno obrađuje period konsolidacije odbrane otoka Visa i postepeno preuzimanje inicijative NOVJ u dejstvima na moru i otocima. Pri tome, obrada događaja oko donošenja istorijske odluke Vrhovnog štaba o odsudnoj odbrani otoka Visa, perioda strategijske inicijative i ofanzivnih operacija NOVJ, predstavlja solidnu teorijsku osnovu za dalje uopštavanje iskustava iz našeg NOR-a«, kaže se, između ostalog, u obrazloženju odluke žirija.

Članak »*Odbrana velikih gradova*« je takođe ocenjen kao posebna i zanimljiva tema iz problematike odbrane velikih gradova u našoj koncepciji opštenarodne odbrane. Već sam pokušaj autora da nađe odgovore i praktična rešenja za složene probleme odbrane, evakuacije i snabdevanja, i raznolike oblike otpora sveg stanovništva velikih gradova, vredan je pažnje i priznanja.

»... Na osnovu pažljive analize uslova i karakteristika odbrane velikih gradova, autor je argumentovano ukazao na značaj ovih dejstava, na bitne karakteristike uslova i na najvažnije zahteve kojima mora biti podređena organizacija i celokupno izvođenje odbrane velikih gradova u našim uslovima«, deo je obrazloženja žirija.

U članku *O ishrani stanovništva i mogućnostima upotrebe herbicida u eventualnom ratu* autor je pokrenuo manje poznatu temu u naučnom pristupu raznolikim problemima savremenog rata i mogućnostima primene herbicida kao hemijskih borbenih sredstava.

Osim toga, autor ukazuje na potrebu jedinstvenih istraživačkih projekata na planu izučavanja problema ishrane u ratu i na mere za obezbeđenje ishrane stanovništva u uslovima opštenarodnog odbrambenog rata kakav bi on bio za nas, a i na neka iskustva iz primene herbicida u vijetnamskom ratu.

M. B.